

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ  
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ  
КАФЕДРА АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА ТА  
АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРОЦЕСУ**



**«СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ АДМІНІСТРАТИВНОГО  
ПРАВА УКРАЇНИ»**

**Матеріали  
X Міжнародної науково-практичної інтернет конференції**

**20 жовтня 2023 року**

Одеса  
ОДУВС 2023

**УДК 342.92(477)**  
**ББК 67.9.(4Укр)401.0**  
**С764**

Статті друкуються в авторському варіанті.  
Оргкомітет дозволив собі лише скорочення  
статей, які суттєво перевищували пропоновані обсяги

Стан та перспективи розвитку  
С адміністративного права України: матеріали  
764 Міжнародної науково-практичної інтернет  
конференції, м. Одеса, 20 жовтня 2023 р. – Одеса  
: ОДУВС, 2023. – 332с.

**УДК 342.92(477)**  
**ББК**  
**67.9.(4Укр)401.0**

**© ОДУВС, 2023**

**МЕХАНІЗМ РЕАЛІЗАЦІЇ АДМІНІСТРАТИВНО ПРАВОВИХ НОРМ**  
*Стратулат А.Р., курсант 208 взводу, факультету підготовки фахівців  
для органів досудового розслідування*

*Науковий керівник: Сірко В.С., кандидат юридичних наук, доцент  
кафедри адміністративного права та адміністративного процесу ОДУВС.*

Адміністративне право є однією з ключових галузей права, яка регулює відносини між органами влади та громадянами, органами влади між собою та інші важливі аспекти державного управління. Засноване на нормах, що регулюють владні функції, адміністративне право впливає на майже всі сфери життя суспільства.

Ця галузь права включає в себе правові норми, процедури та механізми, які дозволяють державі виконувати свої функції, здійснювати контроль над діяльністю громадян та організацій, а також врегульовувати суперечки та конфлікти, що виникають у сферах публічного управління.

Метою адміністративного права є забезпечення рівноваги між державною владою та правами громадян, захист правопорушених та надання можливостей для оскарження рішень органів влади. Для досягнення цієї мети адміністративне право використовує різноманітні норми та процедури.

У загальному контексті, застосування норм адміністративного права означає діяльність, яку відповідні компетентні органи державного управління і місцевого самоврядування, а також державні та недержавні організації та посадові особи проводять у відповідності до процедур, встановлених законодавством. Ця діяльність передбачає розгляд і вирішення конкретних адміністративних справ на підставі норм адміністративного права, а також ухвалення та оформлення відповідних адміністративних рішень або актів застосування адміністративно-правових норм.

Слід зауважити, що адміністративно-правозастосовна діяльність є більш складним явищем, ніж просто видання актів застосування права. Вона включає в себе не лише процедурні аспекти, пов'язані з розслідуванням адміністративних правопорушень, але й різноманітні неформальні взаємодії та відносини. Різні ланки системи адміністративного правозастосування, а також посадові особи, аналізують ситуацію з правопорядком, розвивають власні позиції та впливають на погляди інших осіб, які приймають рішення в конкретних справах. Вони можуть вплинути на зміну поточної практики і вносити пропозиції щодо вдосконалення законодавства.

Державні органи, користуючись їм наданими повноваженнями, а також інші компетентні суб'єкти, виконуючи делеговані повноваження, реалізують їх різними способами. Основна мета полягає у контролі за суспільними явищами, визнанні їх авторитету та управлінні ними. У деяких випадках, за наявності відповідних підстав, такі суб'єкти можуть вживати легальний примус. В цьому контексті легальний примус також розглядається як складова права. З точки зору вчених, владні повноваження визнаються ключовим фактором, який перетворює суб'єкта управлінських відносин у суб'єкта правозастосування, виражаючи це через надання визначених правозастосувань. Лише носій державної влади здатний здійснювати акти соціального управління, включаючи реалізацію загальних державних настанов у конкретних обставинах [1, с. 63-67].

Загалом, обговорення про характер влади в контексті застосування норм адміністративного права є однією з ключових тем у теорії управління. Влада впливає на співробітню діяльність суб'єктів управлінських відносин, підтримує дисципліну та робить акти застосування права обов'язковими, користуючись різними ресурсами, які стоять в розпорядженні держави (такими як переконання, заохочення, матеріальні, фінансові та людські ресурси, а також можливості використання примусу). З точки зору соціального змісту застосування адміністративно-правових норм є однією з юридичних форм

виконавчої та управлінської діяльності. Оскільки ця діяльність має характер влади, то суб'єктами застосування можуть бути лише компетентні органи та посадові особи, які наділені відповідною юридичною компетенцією. Для опису суб'єкта застосування норм адміністративного права, необхідно враховувати еквівалентні критерії "влади" та "компетентності", які не мають ієрархічного характеру. Усі потенційні суб'єкти застосування адміністративного права мають певну компетенцію та займають відповідні позиції у системі адміністративної влади. Ця різноманітність створює передумови для швидкого та ефективного адміністративно-правового регулювання.

Певні ситуації, які ведуть до застосування адміністративного права, включають такі обставини:

1. Коли суб'єктивні права та юридичні обов'язки не можуть бути реалізовані без втручання компетентних органів.

2. Коли існують перешкоди для виконання суб'єктивного права чи юридичного обов'язку.

3. Коли юридичні норми передбачають застосування юридичних санкцій, включаючи заходи юридичної відповідальності.

У зв'язку з цим виділяють дві форми застосування норм адміністративного права: судове застосування, яке має характер захисту прав та адміністративну форму, яка включає як аспекти захисту, так і регулювання (наприклад, провадження в справах про адміністративні правопорушення, реєстрація юридичних осіб і т.д.).

Усі ці ситуації спрямовані на організацію та підтримку ефективного виконання норм адміністративного права усіма її суб'єктами. У цьому контексті виникає наукове поняття про механізм реалізації, де застосування норм адміністративного права є однією з ключових ланок цього механізму.

В результаті діяльності органів виконавчої влади та їхніх посадових осіб формується індивідуальна правова регламентація, яка включається до відповідних актів правозастосування. За словами Д. Бочарова, ці індивідуальні регулювання та гарантування прав виявляються в спеціальних документах, які оформляють і, за потреби, доповнюють подальші дії в рамках правозастосування. З погляду адміністративного права, індивідуальні владні розпорядження є окремими управлінськими рішеннями в конкретних практичних ситуаціях, які офіційно оформляються у вигляді справ про адміністративні правопорушення. [2, с. 32-37].

Слід відзначити, що залежно від мети і завдань, які стоять перед державними органами управління в різних сферах суспільного життя, для їх вирішення можуть використовуватися різні юридичні або організаційно-технічні інструменти управління. Серед цих інструментів, важливе місце відводиться самим методам управління, таким як переконання, примус, та стимулювання. Проте, діяльність суб'єктів публічного управління, спрямована на задоволення публічних інтересів, не може базуватися лише на їхньому власному розсуді, оскільки це може призвести до порушень прав людини та дисбалансу в самій діяльності публічної адміністрації. Тому важливо визнати, що в адміністративному праві відносини повинні ґрунтуватися не лише на

односторонньому підході "влада - підпорядкування", але і на двосторонньому принципі "взаємної правової вимоги", що також є характерною рисою адміністративно-правових відносин [3, с. 272].

Отже, застосування норм адміністративного права є центральною ланкою в механізмі їх виконання, оскільки виступає як ключовий юридичний інструмент для задоволення потреб та законних інтересів суб'єктів адміністративного права в межах, визначених законодавством. Воно має необхідну багатофункціональність, виступаючи як конкретна форма та організаційний метод для реалізації норм адміністративного права, а також особливий етап в механізмі їх виконання.

В такий спосіб, техніка правозастосування спрямована на забезпечення найбільш ефективної, з практичної точки зору, методики та технології адміністративного правозастосування. Ефективність адміністративного правозастосування залежить від системи чинників, таких як якість та зміст використаних інструментів, вплив об'єктивних чинників, що впливають на процес і результати адміністративного правозастосування та інші аспекти.

#### *Література*

1. Вдовічен В. А., Подорожна Т. С. Ціннісні виклики адміністративно-процедурного законодавства. Право України. 2019. № 5 (5–7). С. 63–79.
2. Бондаренко В. Умови ефективності застосування адміністративно-правових норм. Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Юридичні науки. 2016. № 855. С. 32–37.
3. Питання адміністративного права. Кн. 3 / відп. за вип. Н. Б. Писаренко. Харків: Право, 2019. 272 с.

<b>ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ В МЕХАНІЗМІ ЗАПОБІГАННЯ ВЧИНЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ НА ДЕРЖАВНОМУ КОРДОНІ</b> <i>Стариченко А.О.</i>	257
<b>НАУКА АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА ТА ПРАКТИКА АДМІНІСТРАТИВНИХ СУДІВ: ВЗАЄМОВПЛИВ ТА ВЗАЄМОЗБАГАЧЕННЯ</b> <i>Стеценко С.Г.</i>	262
<b>МЕХАНІЗМ РЕАЛІЗАЦІЇ АДМІНІСТРАТИВНО ПРАВОВИХ НОРМ</b> <i>Стратулат А.Р., Сірко В.С.</i>	263
<b>АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗАЙНЯТТЯ ПОСАДИ МІСЦЕВОГО СУДУ В УКРАЇНІ</b> <i>Сухінін С.В., Денисова А. В.</i>	266
<b>ДО ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ МУНІЦИПАЛЬНОЇ ПОСЛУГИ ЯК СЕРВІСНОЇ ФУНКЦІЇ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ</b> <i>Терлецький А.В.</i>	269
<b>АДМІНІСТРАТИВНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА КОРУПЦІЙНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ</b> <i>Толмачевська Є. С., Скриль С.А.</i>	272
<b>ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА</b> <i>Удалова А. М., Манько Д.Г.</i>	274
<b>ДЕЯКІ АСПЕКТИ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ</b> <i>Файчук С.В.</i>	277
<b>АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ СУСПІЛЬНИХ ВІДНОСИН В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ</b> <i>Ходак А. О., Манько Д.Г.</i>	279
<b>АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НА ІНФОРМАЦІЙНОМУ ПРОСТОРІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ</b> <i>Чаленко К.С., Денисова А. В.</i>	282
<b>МЕДІАЦІЯ В АДМІНІСТРАТИВНОМУ СУДОЧИНСТВІ УКРАЇНИ</b> <i>Чикіш А., Шерстюк Г.</i>	285